

# Constelații diamentine

Anul I, Nr. 3  
Noiembrie 2010

Revistă de cultură universală,  
editată sub egida Ligii Scriitorilor Români

Florin AĞAFIȚEI

Mircea Eliade  
- MAITREYI

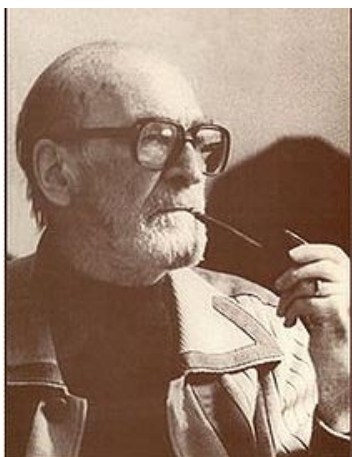
Împlinirile Karmei –  
radiografia unei mari iubiri

“Tomar Ki mane acche, Maitreyi? Yadi thake,  
tahale ki Ksama karte paro?...”

## Maitreyi Devi - IT DOES NOT DIE

Comuniunea dintre spiritualitatea românească și cea indiană a fost remarcată de însuși istoricul religiilor, Mircea Eliade, care aflat fiind pe pământ indian în prima jumătate a veacului ce s-a încheiat - al XX-lea - observa cât de bine se poate studia folclorul românesc când sunt înțelese izvoarele civilizațiilor asiatice, spunând că, de acolo, din Bengal, a putut reînnoa firul cu protoistoria neamului din care provenea el însuși.

O similară percepție avea să trăiască și *filosoful pietrei*, maestrul de la Hobița, Constantin



Brâncuși, care vizita tărâmul sacru al Indiei, în același deceniu în care Eliade însuși îi fusese oaspete. Brâncuși constata, o dată în plus, consonanța celor două lumi; el avea să afirme, că India este locul unde a regăsit înțelepciunea străveche a neamului său, pacea și bucuria pe care Occidentul nu le mai ofereau de multă vreme omenirii.

Dacă izvoarele folclorice demonstrează comuniunea indoeuropeană a celor două spiritualități, tot ele ne pun la dispoziție și elementele ce arată continuitatea prin timp a legăturilor dintre acestea, cu toate accidentele istoriei care au fragmentat dezvoltarea firească - mai ales în spațiul românesc - a culturii și civilizației.

*Izolarea* de care s-a bucurat mai mult timp India, i-a permis să păstreze, într-o oarecare măsură, nealterate valorile primordiale, aceleași pe care le putem detecta, ce-i drept, cu din ce în ce mai mare greutate în zilele noastre, în arealul mioritic, valori ce permit înțelegerea afinităților celor două spiritualități, dincolo de spații uriașe și timpuri ce depășesc milenii.

Trecând peste conștiința tulburată de zorii evului mediu românesc, când între Carpați, Dunăre și Marea Neagră se plămădea suflul unui neam nobil, și ajungând în perioada plină a feudalismului autohton, constatăm prezența spiritualității indiene în spațiul nostru prin intermediul manuscriselor de factură populară, așa cum au fost *Istoria Sindipii filosofului* precum și *Varlaam și Ioasaf*. Acest lucru demonstrează că spiritualitatea indiană pătrunsese în conștiința românească, dar continua să se manifeste latent ca un râu ce urmează drumul spre împlinirea finală.

Odată cu *descoperirea* Indiei de către occidentali și a răspândirii culturii indiene pe scară largă, începând cu secolul al XVIII-lea, a punerii bazei unei noi științe ce avea să studieze Orientul, în general, și India, în mod special, curentul entuziast al aflării unei altfel de spiritualități decât cea europeană, pune stăpânire și pe gânditorii români.

Drumul dintre cele două spiritualități odată stabilit va fi din



ce în ce mai mult lărgit de nume care aveau să devină puncte de reper în cultura națională, dar și universală: T. Simenschy, Mircea Eliade, Sergiu Al-Gorge, I. P. Culianu, Cicerone Poghirc. Din truda lor au rezultat opere remarcabile, atât în domeniul literaturii, cât și al filosofiei ori cunoașterii religiilor. De cealaltă parte, replica nu s-a lăsat așteptată. Indieni vin să vadă această țară mică, România, să-i cunoască oamenii, locurile și obiceiurile. Printre oaspeții de marcă îi amintim pe Rabindranath Tagore și A. Bhoșe,



continuare în pag. 8

Ion M. UNGUREANU

## Eminescu și țărâmul dreptului

Pe mulți i-a surprins spiritul enciclopedic al lui Mihai Eminescu, care a cuprins arii vaste ale culturii. Geniul eminescian s-a manifestat cu plenitudine în domeniul filosofiei, istoriei, lingvisticii, economiei politice și altele, fără a ocoli științele juridice. Mărturiile în acest sens sunt numeroasele articole publicate, mai ales în ziarul „Timpul”.

Dar să enumerăm câteva din sursele formării intelectuale ale poetului nostru național.

A fost pasionat pentru munca de documentare, încă din perioada preuniversitară. La biblioteca gimnazială de la Cernăuți a studiat multe traduceri, printre care tratatul lui Baumeister „Dreptul natural”, tradus de Samuel Micu-Klain, devenit „Legile firii etice și politice” sau „Filosofia cea lucrătoare”.

La Universitatea din Viena s-a înscris la Facultatea de Filosofie unde a frecventat cursurile lui Robert Zimmerman, Teodor Vogt, Karl Sigmund Barach-Rappaport și alții. În semestrul de iarnă 1871/1872 și în cel de vară din 1872, la Facultatea de Drept pe care o frecventa, tot acum, și Ioan Slavici, cel mai apropiat prieten al său, încă din timpul studiilor de la Viena. Pro-

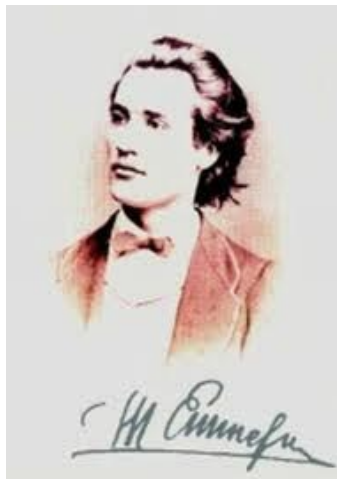
fesorii săi de la Filosofie predau cursuri și la Facultatea de Drept și venea să-i asculte și aci. La Drept se preda Dreptul Roman de către Rudolf Hering, Dreptul Finanțelor de către Lorenz Stein, Jurnalistică engleză și germană (despre ultima, chiar poetul face referire în manuscrisul 2291, 3). Eminescu a mai făcut referire la unele idei ale lui Hegel din „Filosofia Dreptului”.

Iată o referire a lui Ioan Slavici: „Pe când eu eram plin de pandecte, de canoane și de instituțiuni medievale, Eminescu era plin de filosofii de tot felul și dacă eu eram tare în materia mea, Eminescu era tare în argumentațiune și rămânea învingător chiar și atunci când discutam asupra dreptului, încât îmi rămânea întotdeauna impresiunea că el nu cunoaște dreptul deopotrivă cu mine, dar îl înțelege mai bine și judecă în materie de drept mai sigur și mai bine ca mine”<sup>1</sup>

Studiul dreptului, de către Eminescu, a fost continuat și după perioada universitară. A studiat „De l'esprit des lois” („Spiritul legilor”) de Montesquieu, la

<sup>1</sup> Ioan Slavici, Opere, IX Memorialistică, pag. 610.

care face referire în unele din manuscrise. După ce studiază „Câteva observațiuni asupra legislațiunii și organizării judiciare” a lui G. Mârzescu, va face unele aprecieri pertinente despre magistratură, în ziarul „Timpul” din 27 septembrie 1881. Tot în „Tim-



pul” din 17 decembrie 1882, scoate în evidență necesitatea ca delictele de presă să fie mai întâi rezolvate de către curtea cu jurați și apoi de tribunal.

Sunt cunoscute și alte contacte ale lui Eminescu cu problemele juridice, despre care vom mai reveni cu alte ocazii. Dar, un fapt, mai puțin cunoscut, merită atenția. În perioada octombrie 1864 - februarie 1865, Mihai Emi-

nescu a fost practicant la Tribunalul din Botoșani, Redau conținutul cererii de încadrare: „Domnule Președinte, Având dorința de a servi în cancelaria onorabilului tribunal la care Domnia Voastră presidați, vă rog să binevoiți a me prenumera între practicanți. Creded, domnule Președinte, că-mi veți aproba cererea mea, vă rogu să binevoiți a primi asigurarea profundului meu respectu. Mihai Eminovici 864, Octombrie în 4 dille”. După aprobarea cererii, Eminescu a lucrat câteva luni ca practicant, perioada în care a fost remarcat rapid de conducerea tribunalului, motiv pentru care a fost promovat copist la Comitetul Permanent al județului Botoșani.

Sesiunea din martie 1877 îl include pe Mihai Eminescu, jurat la Curtea de Jurați din Iași.

Desigur, că această experiență, din timpul adolescenței, îl va determina, în perioada universitară, cât și după, să-și îmbogățească cunoștințele din domeniul dreptului.

În scurta sa viață, Mihai Eminescu ne-a dăruit, nouă românilor, o identitate scumpă, prin tot ce a creat și în tot ce a întreprins, fiind călăuzit de spiritul dreptății.

Aurel SIBICEANU

## Ionuț CARAGEA – poezia ca „absență a ceea ce suntem”

Am rămas un fidel cititor de poezie scrisă de tineri și pot spune că „fenomenul douămiist” îmi este cunoscut în toate manifestările lui, precum îmi este cunoscut și cel post-douămiist, de care critica literară încă nu s-a ocupat în mod serios. Ca în orice curent generaționist, puțini sunt autorii care au o personalitate creatoare, un stil bine definit, puțin se rup de mulțimea de „practicanți” ai scrisului, de „pluton”. Cei mulți, din „pluton”, au rămas undeva în „Valea Plângerii”, în căutarea identității...

De mai bine de șase luni citesc poezia tânărului Ionuț Caragea, un poet care nu seamănă la scriitură cu nimeni. Comunicăm aproape zilnic; Ionuț scrie poezie aproape zilnic, cu o fervoare aproape religioasă, de

sacerdot, și mă pot mândri că sunt printre primii cititori ai poemelor noi. Pot spune, fără să greșesc, că poezia lui Caragea nu seamănă cu a cuiva. Fiecare poem are imagini și idei proaspete, genuine, care pe mine și nu numai pe mine, mă uimesc. Sacrul și profanul, eternitatea și durata trec dintr-un poem în altul, dintr-o ipostază în altă ipostază, încât ai senzația că asiești la efortul tainic și ocult al unui alchimist al cuvintelor. Adesea mă întreb cât va rezista athanorul lăuntric al poetului, când „va fi luat în primire” de manierism, de autopastigare. Greu de răspuns, câtă vreme poetul pare să fi înțeles argheziana sintagmă „cuvinte potrivite” și câtă vreme lucrează sub specia ei, neobosit și cu aceeași prospețime.

Spune poetul undeva: „i-am dat iubirii tot ce aveam”. Câtă vreme poetul va îndestula iubirea cu viața sa, cu bucuriile simple și omeștești, va deține și dreptul inalienabil de a mărturisii frumusețea.

O carte a poetului se cheamă „Absența a ceea ce suntem”. Cred că în vremurile din urmă, informatizate până la frig și care, paradoxal, au schematizat relațiile inter-umane, această absență din ființa noastră consistentă este poezia. Redobândirea poeziei ca dimensiune sacră a omului este ocupația, profesia de căpătâi a lui Ionuț Caragea, este condiția și rațiunea sa de a exista, amintitoare de fervoarea cu care Petre Țuțea afirma că este de profesie român.